

UNIVERZITA KARLOVA
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek vedoucího)

Práci předložil(a) student(ka): Justina Trojanová

Název práce: Postoj Spolkového ústavního soudu k programu přímých měnových transakcí (OMT program)

Vedoucí práce (u externích vedoucích uveďte též adresu a funkci v rámci instituce):

JUDr. PhDr. Petr Mlsna, Ph.D.

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle): Téma zvolené práce je multioborové a dotýká se otázek sociálně vědných, právních, jakož i ekonomických. Autorka si zvolila téma, které je v současné době aktuální, i když jeho velká aktuálnost do značné míry závisela na hospodářské krizi, ve které se v minulosti EU ocitla. Téma přímých měnových transakcí, jakožto hraničního nástroje stojícího mezi měnovou a hospodářskou politikou je zajímavé nejenom z evropského hlediska, ale také z hlediska německého, neboť ratifikace smlouvy o OMT programu byla předmětem řízení u Spolkového ústavního soudu, který poprvé ve své historii položil předběžnou otázku k SDEU ve věci výkladu unijního práva. Téma OMT velmi jitiřilo německou odbornou i politickou scénu a rozsudek SÚS velmi zklidnil tyto emoce, i když zůstává otázkou, jestli emoce více nezklidnila nastupující prosperita, což nakonec vedlo k tomu, že OMT program vzbudil velké emoce, ale dosud nebyl nikdy použit. Autorka si dokázala formulovat srozumitelně základní otázku, jestli Evropská centrální banka vyhlášením OMT programu nepřekročila svoje pravomoci a nejedná se tudíž o tzv. ultra vires akt. Obava z expanze pravomocí ECB i do hospodářské politiky byla přítomná v německém diskurzu po celou dobu hospodářské a měnové krize.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.): Je potřeba konstatovat, že autorkou zvolené téma je velmi náročné z hlediska odbornosti a možností jejího zpracování. Velmi oceňuji studenty, kteří si dokáží zvolit složité téma kvalifikační práce, ale zároveň se s ním také dobře vypořádat. To se autorce povedlo ve všech aspektech. Pro pochopení problému OMT programu není úplně podstatné, zda někdo má dostatečné ekonomické vzdělání, ale musí od počátku jasně pochopit, jaký existuje vztah mezi měnovou a hospodářskou politikou na úrovni unijních orgánů a jaký vztah a pravomoci má SÚS a SDEU a jak mohou ovlivňovat základní politická rozhodnutí skrze interpretace zakládacích smluv. Autorka velmi pěkně popisuje základní problém OMT programu a s tím související otázky, jako je interpretace základního principu „no bail out“ a rozsudku ve věci Pringle, který se stal přelomovým rozsudkem přijatým ze strany SDEU všemi soudci, což je mimořádný institut používaný ve zcela mimořádných případech (to byl také jeden z důvodů, proč se poprvé SÚS obrátil s předběžnou otázkou na SDEU). Autorka postupuje při zpracování práce zcela logickým způsobem, když nejprve popisuje kořeny finanční krize s následnou retrospektivou do Řecka, což je pro pochopení tématu podstatné. Poté teprve autorka analyzuje OMT program a věnuje se problematice soudního přezkumu. Výběr tématu, zpracování, výběr literatury hodnotím velmi kladně a nemám k tomu připomínky.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.): Jazykový projev autorky je kultivovaný, autorka volí správné termíny a nechává se „vláčet“ odbornou literaturou, tj. používá termíny jasné a nerozporné. Oceňuji, že se u autorky nestřídají pasáže ekonomické s pasážemi právními, nýbrž že celý text působí velmi kompaktně. Po formální stránce předložená bakalářská práce splňuje všechny náležitosti, které jsou na tento druh kvalifikačních prací na FSV UK kladeny. Práce má odpovídající grafickou úpravu. V práci jsem zaznamenal pouze několik málo překlepů bez vlivu na srozumitelnost textu.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.): Na předložené bakalářské práci musí ocenit jednoduchost, s jakou autorka přistoupila ke zpracování složitého a multioborového tématu, kdy podstatu problému podává čtenáři naprosto srozumitelným způsobem a přehledně, takže i naprostý laik nemá problém pochopit, co to je no bail out, co je podstatou přímých měnových transakcí ECB apod. Na silných tématech se dokáží profilovat kvalitní studenti, což se v této práci ukázalo. Cíl, který si autorka vytkla na počátku práce, byl naplněn, neboť se jí zcela jasně podařilo prokázat a doložit, že ECB nejednala ultra vires, když vyhlásila OMT program a nedošlo k porušení SFEU a SEU, což je závěr podstatný do budoucna pro nejrůznější politická rozhodnutí na unijní i německé scéně.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

1) V rámci ústní obhajoby požaduji, aby se autorka zamyslela nad tím, kdo bude oním kontrolorem, který bude dohlížet nad dodržováním podmínek, které ve svém rozsudku stanovil SÚS pro vyhlášení OMT programu a podílu SRN na něm. Takováto informace v bakalářské práci chybí.

2) Dále by se v rámci ústní obhajoby mohla autorka vyjádřit, proč vlastně stěžovatelé namítali v rámci řízení před SÚS také porušení principu demokracie. Celý soudní proces před SDEU se totiž scvrkl pouze na řízení o legalitě právního aktu ECB a tato výhrada poněkud zapadla.

Osobně se domnívám, že z hlediska demokratického fungování Evropské unie, jakož i ústavních systémů jednotlivých států, je toto základní otázka. Otázka, která zní, zda není v budoucnu možné, aby si některé státy skrze takové programy, jako je OMT, kupovaly jiné státy, které budou v tísní. Vždyť dluhopisy nebudou nakupovány primárně, ale na sekundárních trzích, kdy se věřitelské státy budou k ostatním státům chovat jako obchodní predátoři, kdy budou rozhodovat, kdo přežije a kdo bude obětován. Autorka by mohla uvést svůj názor na demokratický rozměr OMT programu a jeho důsledky.

6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA
(výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

Předloženou bakalářskou práci Justiny Trojanové Postoj Spolkového ústavního soudu k programu přímých měnových transakcí (OMT program) hodnotím jako **v ý b o r n o u**.

Datum: 27. srpna 2017

Podpis: JUDr. PhDr. Petr Mlsna, Ph.D., v.r.

Pozn.: Hodnocení pište k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo příložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.